

Nem a fosztogatási kedv csökkent

A háborúnak nincs vége

Moszkva téri csúcsforgalom

Úgy két-három éve lehetett: utcáról akartam felhívni egy ismerősömet és kétségbeesett igyekezetemben tíz-tizenöt nyilvános fülkébe is bementem, mire működőképes készüléket találtam. A helyzet abban az időben valóban tragikus volt. Mindenütt kifosztott, kibelezett vagy éppen „csak” nem működő készülékek, összetört fülkék, esztelenül megszagattott telefonkönyvek. Úgy tűnt, hogy ennek a rombolási kedvnek sosem lesz vége, hiszen még azok is ütötték-vágták a készülékeket, akik csupán telefonálni szerettek volna, de az ötödik kettésüket nyelte el az a feneketlen bendő. Így ha jogosan nem is, de emberileg érthető módon gerjedtek bennük pusztító indulatok.

Az utóbbi időben aztán változott a helyzet. A fülkékből egyre több lett a modern és működő készülék, a telefonálni akaróknak nem kell egész kerületeket bejárnia, hogy találjon egy jó telefont, a pusztítás, rombolás jelei alig látszanak. Míg két éve általános látvány volt a kifosztott, tönkrement fülke, ma főkajjuk a fejünket, ha ilyet látunk.

Mi történt hát? Letették a fegyvert a fosztogatók? Váratlanul jó útra tértek azok az alvilági figurák, akik rendszeres pénzszerzési forrásnak tekintették a perselyt? Avagy véget ért a sokéves háború a posta és a tolvajok között?

— Szó sincs ilyesmiről! — mondja mosolyogva Tóth Ferenc, a Nyilvános Távbeszélők Üzemének fiatal vezetője. Csupán annyi történt, hogy a nyilvános távbeszélő-állomások állapotának javítására, védelmére hozott szervezési, műszaki, anyagi intézkedések éreztetik hatásukat, vagyis a perselyfosztogatók számára több lelemény, hiányosságokra helyezte, pedig

nagyobb műszaki felkészültség szükségeltetik.

Tippeket nem adunk!

Tudnivaló az, hogy a Nyilvános Távbeszélők Üzemek és így a posta számára is nemcsak a perselylopások jelentettek óriási gondot. A '80-as évek elején a Magyar Posta azt a koncepciót alakította ki, hogy a szűkös telefonhelyzetre való tekintettel legalább az utcáról való telefonálás lehetőségét megteremtse a nagyközönségnek. E koncepció jegyében Budapesten a hazai viszonyokhoz képest igen jelentős rekonstrukció zajlott le, melynek eredményeként új fülkék, új, korszerűbb készülékek jelentek meg a pesti utcán. 1983. október elején megalakult a Nyilvános Távbeszélők Üzeme is, hogy a telepítés, karbantartás, érmefeldolgozás egy kézben legyen. De ugyanettől az időtől soha nem látott mértékben elszaporodtak a visszaélések, amelyek nemcsak a készülékek kirablásából álltak.

1985-ben csúcsot döntöttek az úgynevezett szolgáltatáslopások, amelyeket az impulzus—érme eltérésben regisztráltak a szakemberek. Ez az eltérés az említett évben több mint 80 millió forint volt. Nem lenne érdektelen felsorolni azt, hogy miféle leleményekkel, trükkökkel telefonáltak a budapestiek utcáról Amerikába, Ausztráliába, úgy hogy a végén még azt az egy kétförintost, tízforintost is visszavették. Csak hát tippeket nem adhatunk, pedig Tóth Ferenc elbeszélése olyan színes és izgalmas volt, mint egy jó krimi. A helyzet tarthatatlanságát jelezte, hogy az MPK is vizsgálatot folytatott az ügyben. A vizsgálati anyag a fő hangsúlyt a társadalmi tulajdon védelmére, az ellenőrzési hiányosságokra helyezte, pedig

a későbbi műszaki intézkedések, elfogadott újítások igazolták, hogy nem az üzemben belül volt a legtöbb hiba. Az impulzus—érme eltérés leginkább a nemzetközi távhívásokra alkalmas készülékeknel jelentkezett. A „ragasztózott vagy cénás érmék” elleni védelemre a TIG egy újítással reagált, amit 1986 első negyedévében be is vezettek. Ennek eredményeként az impulzus—érme eltérés a TMM 80-as készülékeknel (piros, nyomógombos) ugrásszerűen csökkent. Ekkor azonban a „nagyközönség” a TMM 78-asokat (sárga, tárcsás) vette kezébe, így 1986-ban valamennyi ilyen készüléket ki kellett zárni a távhívásból, amíg azok védelmét meg nem oldották. Nem kevés gondot okoztak a román készülékek (szürke, tömzsi, tárcsás), amelyeknél többszöri műszaki beavatkozás, külső megerősítés után is a legmegnyugtatóbb megoldás az volt, hogy a posta több ilyen készüléket nem vásárolt. Volt a szolgáltatáslopásoknak egy speciális válfaja, az úgynevezett vonallopás, amely intézményeknél jelentkezett. Ezt úgy szüntették meg, hogy az egyéni vezetéseket egy minimálisan 3 méter magas védőcsőben helyezték el.

Vissza a rablókhoz

Könyvet tenne ki valamennyi mód felsorolása, amellyel a nyilvános készüléket kirabolják, majd a rablásoktól megvédik. Van azért egy igen elegáns módja is a fosztogatásnak, amit érdemes megemlíteni: a kulcsos lopás. A készülékeket nyitó kulcsokat elég volt egyszer elhagynia valakinek, és annak, aki rátalált nem kellett többé kockázatot vállalva perselyeket nyitogatni. Eladta — bizonyos híresztelések szerint — a másolatokat darabonként 20 ezer forintért. Így aztán mágneszárak

kerültek a készülékekre, de a Nyitű-üzemvezetője szerint már ezeket is tudják másolni. A legutóbbi időben ugyanis újra terjed az ilyen típusú lopás.

Mit tesz a Nyitű?

Az üzem a TIG-gel karöltve óriási erőfeszítéseket tesz a védelemre. A kidolgozott újítások, a belső rend megszigorítása, az érmegyűjtés gyakoribbá tétele, az érmefeldolgozás számítógépesítése mind-mind a célt szolgálta. Az üzem vezetőjének, Tóth Ferencnek a javaslatára a TIG engedélyezte az általa kidolgozott új, egyéni ösztönzési rendszer bevezetését, amelynek jótékony hatását még az egy éve bevezetett személyi jövedelemadó sem tudta „ellensúlyozni”. A mintegy 300 dolgozót foglalkoztató üzemben persze azért van probléma bőven. Nem kevesebb, mint 16 telephelyük van, csökkentve a munka hatékonyságát, a vezetői munka jobb lehetőségeit. A gárda rendkívül fiatal, és bizony 3-4 év alatt megújítják az állandó utcai munkát, sőt olyan is van, aki felmondása okául azt jelölte meg, hogy nem látja munkája értelmét. Hiszen van úgy, hogy naponta kell ugyanazt a tönkretett készüléket ismételtelen megjavítani.

Közben pedig a lopások, a rongálások száma az idén is elérte már az ezret, és meghaladja a tavalyi mennyiséget. Egy-két éve a Nyitű műszerészei a bejelentéstől számított 24 órán belül kijavítják a nyilvános készülék hibáit. Nem a tolvajlasi kedv csökkent, ők lettek gyorsabbak. Közben pedig műszerésztől vezetőig mindenki azon töri a fejét, hogy miként lehetne hatásosabban védekezni. Külföldi adatok, védekezési módszerek nincsenek a birtokunkban. Ilyen típusú tanulmányokat nem szerveznek az illetékesek. Mondja is Tóth Ferenc:

— Lehet, hogy olyasmin törjük a fejünket, amit valahol már rég kitaláltak. De azért az egyéni kezdeményezőknél, az önállóság csodákra képes, hiszen csak készülékfeltörésből átlagban több mint három jut egy napra, és az valóban csodálatos, amit mi, a közönség az utcán újabban látunk, vagyis nem látunk napokig nem működő, tönkretett telefont.

— Arra valóban nem lehet panaszkodni, hogy nem tehetünk semmit önállóan. A TIG nem akar mindenáron irányítani, segít, ha kérjük. De ha jól mennek a dolgok, szabad kezet kapunk. Most már csak egy új központi telephely kellene, és ha minden igaz, a VIII. ötéves tervben ez is elkészül. A jövő fejlesztési terveit ugyanis sem létszámmal, sem a jelenlegi munkakörülmények között nem fogjuk győzni — mondta befejezésül Tóth Ferenc.

Z. O.

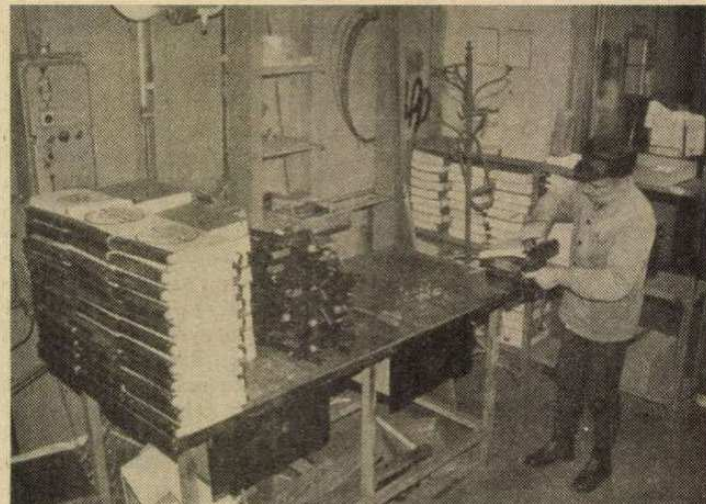
Érmeválogatás számítógéppel

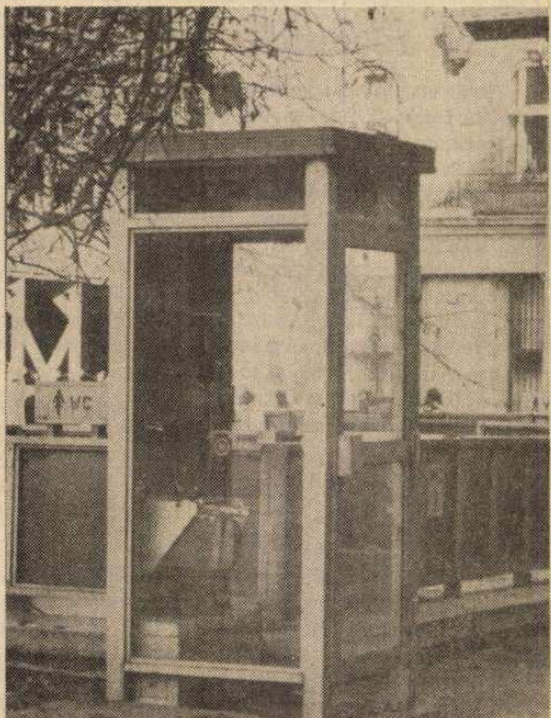
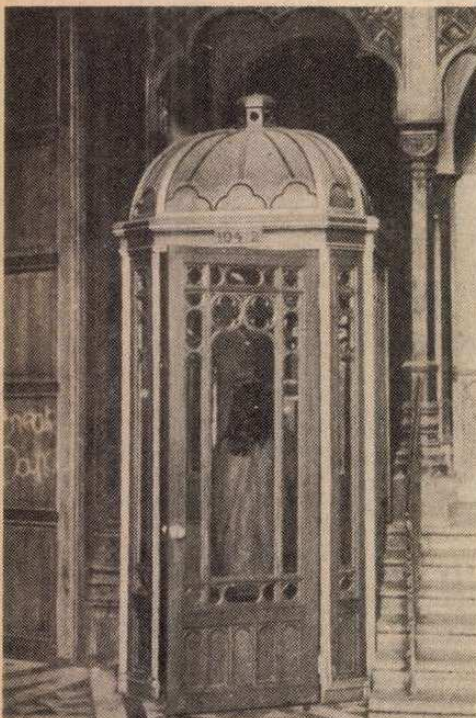
A TPA—1140-es számítóközpont

Súlymérés a számítógépes mérlegen

A karbantarók műhelye

Amatőr képzőművészeink kiállítása Gladenbachban

1988. november 4-én nyílt meg Gladenbachban, a Német Postások Szakszervezetének Továbbképző Intézetében a magyar postás amatőr képzőművészek tárlata.

A külügyi kapcsolatok titkára fogadott bennünket a repülőtéren, és vitt el Gladenbachba, Frankfurtól mintegy 100 kilométerre. (Szép volt átszeli a jellegzetes, fagerendás szerkezetű házakból épült kisvárosokat.)

A kései érkezés ellenére friss vacsorával vártak, amelyet az iskola vezetőinek társaságában fogyasztottunk el.

Másnap reggel az intézmény igazgatójának vezetésével végigtörtünk az épületben, és az elvi funkciókról gyakorlatban is meggyőződhetünk, egyben megismerve kiállításunk közegét is.

200 személy befogadására és minden igényt kielégítő ellátására alkalmas az intézet.

Kiscsoportos, 5-10 fős foglalkozások a jellemzők, melyeknek szabályozott céljai a csoportok elképzelései szerint árnyaltan módosulnak. Az egyik (hölgyekből álló) csoport például a nőnap megszokott formalitásaitól való elszakadást tűzte ki feladatul, láthatóan is kollektívzálva egyéni invenciókat. Számítógéptől a videóig, filmlaboratóriummal a másológépig mindenféle eszköz található itt.

Szauna, sportterem, uszoda, tévésoba, tágas, kényelmes társalgók szolgálnak keretül a pihenés, kikapcsolódás óráinak. Benyomásaim szerint nem a

szük értelemben vett szakmaszerű továbbképzés dominál, hanem az emberi kapcsolatok elmélyítése, a postához való személyes kötődés, a humánus szálak megerősítése a cél.

Kiállítási anyagunkat a központi társalgóban mutatták be. Az anyag jelentős része paravánokon volt, kisebb hányada asztalon, falkák támasztva. Bármennyire szokatlannak tűnt is a kiállítás ezen formája — társítva az előbbieken említett nyitott fegyelmességgel — nincs ellenemre az az elképzelés sem, mikor is egy tárlaton ki-ki a kezébe fogva is megismerkedjék egy szellemi közlendővel, főként akkor, ha vásárlási szándékát is jelezte. (Ilyen kéressel éltek a kiállítás szervezői.)

Albert Stegmüller főtitkár méltató szavait figyelmes érdeklődéssel hallgatták a kurzus hiánytalanul megjelent résztvevői. Megnyitó beszédében nyomatékos hangsúlyt kaptak a szín és forma alatt megbújó, ezek jelentéstartalmát gazdagítva, stílusosan sokrétűen felvontató emberi jegyek, melyeknek mindnyájunk napi szükségletévé kell válniuk, hogy így is teljesebbé tegyük életünket.

Péntek Petronella, a magyar postások szakszervezetének titkára, delegációnk vezetője adott ezek után átfogó betekintést a szakszervezet által támogatott és immáron gazdag hagyományú amatőr mozgalomról és elért eredményeiről.

Készenlétben levő energiák is sejtődtek abban a tapsban,

ami szavait fogadta, miszerint is ilyen aspektusban még nem válsultak meg, nem fészülöttek össze együttessé törekvéseik.

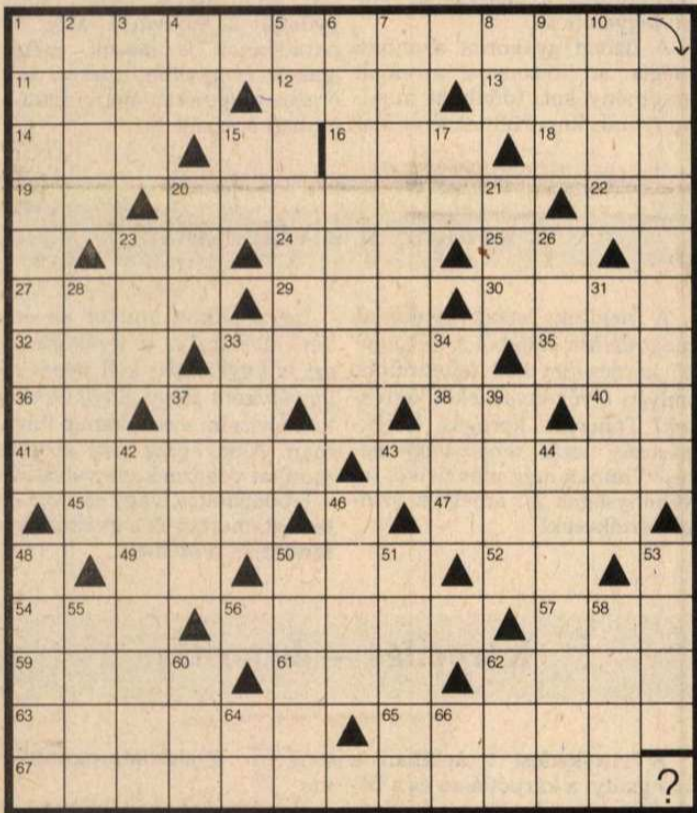
Magam — hangsúlyozva, hogy töredékét nyújtom az összképnek — a Zilahy György Stúdió tevékenységéről, szakmai gyakorlatáról számoltam be, majd válaszoltunk az érdeklődő kérdésekre.

Képtelen vagyok a sorrendiséget betartani. A dolgok egyidejűsége és a protokollaritás nemes szerénysége mind a megnyitón, mind a kiállítás alkalmából adott díszében megnyerték tetszésünket. Bár az a törekvés, miszerint a kisváros — a közvetlen környék felé köztudottan hívogatva nyitott az intézet — olyan partneri kapcsolatot tett élményszerűvé, mely túlmutatott minden formalitáson.

Péntek délután, éppen egy csoportváltás idején történt mindez. Útra készülődők, búcsúzkodók, kocsjukba rendezkedők sürgősdése közben is hallhattuk, kézzelírták a felénk és a kiállításunkhoz szóló gesztust, hogy „Viszontlátásra! Tetszett!”

A megismertektől való elválás mindig hiányérzetet szül, de emlékező arra a lelkesedésre, amit a kiállítás meghirdetése keltett, és egy pályázattal felérő aktivitást eredményezett, valamint tapasztalni az érzékenyen nyújtott kezét — csak egy kívánságunk lehet nekünk is: a viszontlátásra!

Topor András

Angol sör. 59. Helyhatározó szó (ford.) 61. Nemzetközi sportbizottság. 62. Baljóslatú jel. 63. Az anyag részei. 65. Tölcséres virág. 67. A versidézet második része.

FÜGGŐLEGES

1. Elkerülhetetlen. 2. Homlokán fehérfortos ló. 3. Szlav három. 4. Kötőszó (ford.) 5. Sírás. 6. Sportsiker okozza. 7. Térdre esik. 8. Et magyarul. 9. Erdei gyümölcs. 10. A Garam szlovák neve. 15. Zamat. 17. Európai nép. 20. Járműpálya. 21. Olasz egy. 23. Segítheti a járást. 26. Keleti férfinév. 28. Himnlőhely a bőrön. 31. B-vel az elején pénz büntetés. 33. Piszok (ford.) 34. Afrika kikötő. 37. Közeli-keleti nép. 39. Löveg. 42. Károsodás. 44. Fekvőhely (fon.) 46. Az ég istennője a római mitológiában. 48. Mohamedán isten. 50. Egyik személy sem. 51. Ázsiai ország. 53. Válogatott labdarúgó volt. 55. Görög betű. 58. Kevert kell! 60. Fél Amália! 62. Mutatószám. 64. Francia arany. 66. Svéd és osztrák autójel.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: január 10.

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: . . . a boldogság, hanem, a tudás megszerzésében.

Könyvtalványt nyertek: Kőhegyi Éva (Budapest), Sima Tamás (Nyíregyháza), Szabó Enikő (Kiszombor), Tálos Mária (Esztérgom).

Postás Kertbarátok Köre

A Postás Kertbarátok Köre új tagok jelentkezését várja. Tájékoztató és kedvezményként közöljük a januári programjukat.

9-én (hétfőn) 17 órától: Felkészülés a tavaszi zöldégtérmesztésre — palántakészítési tanácsok. Előadó: Terbe István; helyszín a Postás Művelődési Központ.

23-án (hétfőn) 17 órától:

Kerttervezési tanácsok. Előadó: Jámber Imre, a budapesti Kertészeti Egyetem professzora; helyszín a Postás Művelődési Központ.

25-én (szerdán) 16 órától: Látogatás a Környezetvédelmi Minisztériumban. Előadó: Keszthelyi István.

A Postás Művelődési Központban tartott szakmai előadások előtt 16 és 17 óra között

minden alkalommal tapasztalat- és növénycsere zajlik a körtagok között. Az új jelentkezők ezeken a hétfői napokon irathozhatnak be dr. Csércser Péter körvezetőnél.

Bővebb felvilágosításért Kőrösi Jolán klubelőadóhoz lehet fordulni a 228-001-es telefonszámon.

Minden kertészkedőt szeretettel várunk.

Postások a küzdőtéren

Erzsike, Péntek Mihályné izgul. A drukkot ügyesen palásolja. Csak egészen közeli ismerősének tűnhet fel egy-egy árukló gesztus, mozdulat. A vetélkedő előtti percekben még egyszer ellenőrzi mindent. Sorszámok, versenyszók, kellekek, minden a helyén. Aztán már csak szemüvegét igazgatja, meg a papírokat az orra előtt. Úgy igazából nincs is oka az izgalomra, hiszen a nemes versengésnek számára nincsen tétje. Sem első, sem utolsó nem lehet, mert brigádjával együtt ő az értelmi szerző, a rendező. A Budapest vidéki Postaigazgatóság működési területén jól ismerik a Puskás Tivadar ifjúsági szocialista brigádot. A Tatabánya 1-es postahivatalnak, munkahelyüknek már nemegyszer szereztek hírnevet. Most például az országos párttörténeti vetélkedő rendezőjeként.

A tatabányai úttörőház tágas nagytermében nem zavarja egymást a tizenkét csapat. Karnyújtásnál is messzebb vannak az asztalok, de a játékvezető, Katona László mégis összefogja hangjával, tekintetével a tereket, a szereplőket, a zsűrit. Nemkülönb a szurkolók, a kísérők koszorúját.

A megméretés előjátéka a műsor. Igazi meglepetés a tiszta hangú, szépszavú gyerekek produkciója. A József Attila iskola úttörői dallal, prózával, verssel teremtették meg a vetélkedő hangulatát. A karnagy, N. Lőrinczi Margit lelkesedése szárnyára veszi a gondolatot. Hét évtizede alakult meg a Kommunisták Magyarországi Pártja. Az évforduló kapcsán momentumok, információk elevenednek fel.

— Aki figyelt a műsorra, annak nyert ügye van — oldja a tapintható feszültséget a játékvezető. Aztán bemutatja a párttörténeti vetélkedő zsűrijét. A versengést elbíró szakemberek kívül négytagú technikai zsűri segít a pontozásban, az eredmények ellenőrzésében.

Az ország különböző részeiből érkezett csapatok tagjai feszülten figyelnek. A verseny varázs alól a szurkolók sem szabadulhatnak. Katona László rutinosan tájékoztat az általa

nos tudnivalókról. A jól érthető, kerek mondatok elhessentik a bizonytalanságot. A nyolc forduló közül hétben az írásos válaszoké a döntő szerep. Lesz néhány perc a fontolgatásra is. A hét kérdést sürítő feladatlap izgalmas tozázásra ad lehetőséget. Minden kérdés után két válasz is szerepel. Ki kell választani közülük a jót. Ha egyik sem helyes, az x jelzés mellett kell beírni a jó megoldást. A telitalálat hét pontot ér.

(A házigazda hivatalvezető Erzsike pillantását keresi. A két mosoly felerősíti egymást. Minden rendben, tolmácsolják a gesztusok. Egyébként is a Puskás Tivadar brigád kollektívája gyakorlott szervező. Ifjúsági szocialista brigádként sok vetélkedőt szereztek. És már ott motoszkált a gondolat: próbáljunk meg egy országost is. Hátha sikerül.)

Sűrűsödik a levegő, az információs játék lábba hozza a 36 résztvevőt. A hírek hallatán fel kell ismerni, miről van szó. Aki azonnal kapcsol, 5 pontot érdekel. A második információ után három pont jár. Egyetlen zsetont még az is kap, aki csak a harmadik hír után veti papírra a helyes megoldást. A tévedő viszont kizárja magát a fordulóból. Az első mondat hallatán három kéz lendül a levegőbe. Ketten boldogan bezebelek az öt zsetont. A harmadik keserves grimasszal jelzi, hogy nem nyert. A technikai segítők egyik asztaltól a másikig cikáznak. A drukkerok a szájukat rágják, hiszen a sűgás lehetősége kizárva.

(A viadal nem itt az úttörőházban kezdődött. Az elképzelést az év első két hónapjában öntötték formába a rendezők. A Puskás Tivadar brigád felhívása a Postás Dolgozó márciusi számában jelent meg. Akkor közölték az első feladatot is, majd a lap áprili-

si és májusi számában közölte a 2. és 3. forduló feladatait is. Az érdeklődést bizonyítja, hogy 140 brigád küldte el jelentkezési lapját. A döntőre a legmagasabb pontszámok birtokosai kaptak meghívót.)

Vetítés következik. A versenyzők a készülő köré gyűlekeznek. A filmkockák a múltat idézik. Épületek, tömeg, újságkivágások, néhány ismert arc. A kérdések ebből a nyersanyagból merítenek. Ragasztani kell. Hat fogalomhoz a többi huszonhetet. A manuális feladat felszabadítja a hangulatot. Pillanatokon belül erős ragasztószag ömlik szét. Aztán a kész lapok a zsűri asztalára kerülnek. A keresztrejtvény tizenöt ismert nevet rejt. A játékos kedv nem hagy alább. Rendkívül gyorsan születik a megfejtés. A két fénykép is könnyen összeáll a mozaikokból. Kun Béla és Lengyel József néz szemközt a versenyzőkkel. Majd a magnóról hangzó szöveg segít a politikai felismerésben.

(Péntek Mihályné lelke mélyen a helybéli csapatnak drukkol. A Tyereskova brigád — úgy néz ki — nincs az élmezőnyben. Versetese viszont nem lehet ennek a nemes versengésnek. Valamennyi résztvevő jutalmat, ajándékot kap. A Postások Szakszervezetének elnöksége az első és második helyezettek ajánlott fel díjat, a bronzérmes csapat és a többi résztvevő nyereségét pedig a BUVIG területi szakszervezeti bizottsága.)

Az utolsó forduló dönt. Szóbeli válaszok értékes pontokat érnek. Mindenkire sor kerül. A felkészültség most gyümölcsöző igazán. A háromórás megméretés után a jelképes dobogó legfelső fokára a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság Váci Mihály szocialista brigádjának lehet. Elynyerték a kététhetes külföldi utat. Nagykanizsáról a Kossuth Lajos brigád érdemelte ki a kététhetes belföldi nyaralást. Az egyhetes üdülésre a Központi Távíró Hivatal Hatékony brigád érdemesült.

Magyar Emőke

